

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»

Οι ελληνικές επιχειρήσεις και ιδίως οι μικρομεσαίες (ΜΜΕ) δυσκολεύονται υπό τις παρούσες συνθήκες να αντλήσουν κεφάλαια από την χρηματοπιστωτική και χρηματοδοτική αγορά. Ένας σημαντικός αριθμός αιτημάτων τους δεν γίνεται αποδεκτός από το τραπεζικό σύστημα για λόγους που αφορούν την πιστοληπτική διαβάθμισή τους (π.χ. δυσανάλογα υψηλός δανεισμός ως προς τα κέρδη ή τον κύκλο εργασιών, δυσμενή στοιχεία από την προηγούμενη εμπειρία / συνεργασία με τις τράπεζες, αδυναμία παροχής επαρκών εξασφαλίσεων, απουσία στρατηγικής για το μέλλον της επιχείρησης και έλλειψη επιχειρησιακού προγράμματος κ.α.) ή για λόγους αδυναμίας των ίδιων των τραπεζών, λόγω έλλειψης ικανοποιητικής ρευστότητάς τους.

Αλλά και όσες επιχειρήσεις επιτυγχάνουν τη δανειοδότησή τους, οι όροι δανεισμού τους είναι κατά μέσο όρο δυσμενέστεροι σε σχέση με τους αντίστοιχους όρους των ομοειδών επιχειρήσεων που ισχύουν στις περισσότερες χώρες της ζώνης του ευρώ. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι το μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών είναι υψηλό, για λόγους που σχετίζονται με την πιστοληπτική διαβάθμιση τους, όσο και με την σημερινή πιστοληπτική διαβάθμιση της χώρας μας, σε συνδυασμό με τις εγγενείς αδυναμίες του εγχώριου τραπεζικού συστήματος.

Επομένως, η χρηματοπιστωτική κρίση έχει δημιουργήσει, είτε συνθήκες πιστωτικής ακρίβειας για αυτούς που δανείζονται (με νέα δάνεια ή με αναχρηματοδότηση παλαιών δανείων), είτε συνθήκες πιστωτικής στενότητας και έλλειψης ρευστότητας γι' αυτούς των οποίων τα αιτήματα απορρίπτονται, εν όλω ή εν μέρει..

Παράλληλα, η Ελλάδα, συγκρινόμενη με άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), υστερεί στις χρηματοοικονομικές δομές της και συνεπώς στην ποιότητα και ποσότητα των προσφερόμενων χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ, γεγονός που συμβάλλει στην εσωστρέφεια και τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η Ελλάδα δεν διαθέτει ειδικό φορέα για τη στήριξη της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, σε αντίθεση με τα περισσότερα αναπτυγμένα κράτη - μέλη της Ε.Ε., όπως π.χ. η Αυστρία, η Σουηδία, η Φινλανδία κ.α, που χρησιμοποιούν παρεμφερείς φορείς εδώ και δεκαετίες.

Επίσης, το εγγυοδοτικό σύστημα της χώρας μας δεν κρίνεται επαρκές, κυρίως λόγω της απουσίας αλληλοσυμπληρούμενων φορέων, όπως π.χ. εθνικών ή περιφερειακών Ταμείων Αντεγγύησης ή εταιριών Αμοιβαίων Εγγυήσεων.

Πέραν αυτών, στην Ελλάδα δεν υπάρχει αγορά «υβριδικής χρηματοδότησης» (mezzanine finance) των ΜΜΕ, ούτε αγορά χρηματοδότησης αρχικών σταδίων μιας επιχείρησης (early-stage) και αγοράς «Επιχειρηματικών Αγγέλων» (business angels,) με αποτέλεσμα οι εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης των επιχειρήσεων να περιορίζονται αισθητά.

Κατά συνέπεια, κρίνεται σκόπιμο να δρομολογηθούν όλες εκείνες οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να δημιουργηθεί και στη Ελλάδα, όπως συμβαίνει στα περισσότερα κράτη της Ε.Ε., ένας ειδικός φορέας στήριξης της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και ιδίως των ΜΜΕ, ειδικά τώρα που η χώρα μας διέρχεται μία σοβαρή χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση. Ο ειδικός αυτός φορέας πρέπει να λειτουργήσει ως καταλύτης στην ροή κεφαλαίων προς τις επιχειρήσεις, με την ενίσχυση, την αναβάθμιση και τη συμπλήρωση του υφιστάμενου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η ανάγκη ίδρυσης ενός τέτοιου φορέα κρίνεται επιτακτική για την εθνική μας οικονομία, διότι σε μεγάλο βαθμό το μέλλον της χώρας μας εξαρτάται γενικά από την τόνωση της επιχειρηματικότητας και από την πορεία των ΜΜΕ, οι οποίες καλύπτουν κενά της παραγωγής, του εμπορίου και της αγοράς υπηρεσιών που αδυνατούν ή δεν επιθυμούν να καλύψουν οι μεγάλες επιχειρήσεις, αποτελούν φυτώριο δημιουργίας και εξειδίκευσης επιχειρηματικών στελεχών, αξιοποιούν εγχώριες πρώτες ύλες και συγκρατούν το εργατικό δυναμικό στην περιφέρεια δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας, συμβάλλουν στην διασπορά του οικονομικού πλούτου και της οικονομικής δύναμης και τελικά συμμετέχουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, της απασχόλησης και της εξωστρέφειας της χώρας μας.

Την ίδρυση ενός νέου φορέα στήριξης της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση προτείνουν και όλα τα επιμελητήρια της χώρας τα δύο τελευταία χρόνια.

Ανταποκρινόμενοι στην ανάγκη αυτή, ιδρύουμε με τον παρόντα νόμο το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ.), με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, προκειμένου τούτο να αποτελέσει ένα από τα βασικά εργαλεία του νέου αναπτυξιακού μοντέλου που χρειάζεται η χώρα μας, προωθώντας τα νέα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (financial engineering) και διευκολύνοντας την πρόσβαση των επιχειρήσεων σ' αυτά, ώστε να καταστούν ανταγωνιστικές. Το συνιστώμενο Ταμείο θα υποκαταστήσει και θα ενσωματώσει στους κόλπους του το υφιστάμενο Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.), το οποίο παρέχει τα τελευταία έξι χρόνια εγγυοδοτικά προϊόντα στην Ελληνική αγορά.

Το Ταμείο θα προσφέρει μια πλήρη σειρά σύγχρονων, έξυπνων και κατάλληλων προϊόντων, που θα καλύπτουν κενά της ελληνικής αγοράς και ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων, όπως προϊόντα ανακυκλούμενων δανείων, εγγυήσεων και αντεγγυήσεων, συνεπενδύσεων και συμμετοχών, ενώ παράλληλα θα παρέχει την αναγκαία στήριξη στις επιχειρήσεις, όχι μόνο για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, αλλά και ενημερωτική και συμβουλευτική, με ευελιξία, αμεσότητα και ταχύτητα (γρήγορες λύσεις, απλούστευση δικαιολογητικών, λιγότερη γραφειοκρατία), αξιοποιώντας, μεταξύ των άλλων, τις ανάλογες πρακτικές των κρατών – μελών της Ε.Ε., σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.), το Ευρωπαϊκό Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ).

Το Ταμείο θα μπορεί να απευθύνεται πάντοτε, μέσω των χρηματοοικονομικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και άλλων επενδυτικών φορέων, σε επιχειρήσεις όλων των δραστηριοτήτων, κλάδων και τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου.

Ο δεύτερος βασικός αναπτυξιακός πυλώνας της δράσης και των παρεμβάσεων του Ταμείου αφορά επενδύσεις πράσινης και βιώσιμης ανάπτυξης. Το Ταμείο θα συνεπενδύει, με επιλεγμένα χρηματοπιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή επενδυτικά ταμεία, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στις νέες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην ανάπτυξη και ανάπλαση αστικών περιοχών και γενικότερα στην ήπια και φιλική προς το περιβάλλον ανάπτυξη, καθώς και στην αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού. Επισημαίνεται ότι σήμερα στην Ελλάδα απουσιάζει εντελώς οποιοσδήποτε φορέας ή μορφή ανακυκλούμενης χρηματοδότησης της πράσινης ανάπτυξης στο δημόσιο τομέα. Και αυτό το μεγάλο κενό έρχεται να καλύψει το συνιστώμενο Ταμείο.

Πρέπει να τονισθεί ότι το νέο Ταμείο θα λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά με το χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας, καλύπτοντας πραγματικές ανάγκες χρηματοδότησης και επένδυσης των επιχειρήσεων, χωρίς κατά κανόνα να έρχεται σε επαφή με τις ΜΜΕ ή με ΣΔΙΤ ή άλλα έργα – συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το Ταμείο θα συνεπενδύει, είτε ίδια κεφάλαια, είτε άλλα, διαχειριζόμενα απ' αυτό, δημόσια κεφάλαια, μαζί με χρηματοπιστωτικά, χρηματοδοτικά ή επενδυτικά ιδρύματα, ταμεία κλπ., τα οποία θα επιλέγονται με ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία.

Συγκεκριμένα, στα επιμέρους άρθρα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

Με το πρώτο άρθρο γίνεται η σύσταση της Εταιρείας με την επωνυμία και τον ειδικό τίτλο της, η οποία υποκαθιστά σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ», που συστήθηκε με τον Ν. 3066/2002, όπως αυτός ισχύει σήμερα, και αναφέρεται το

νομικό πλαίσιο λειτουργίας της, που είναι το δίκαιο των ανωνύμων εταιρειών(Ν.2190/1920) και συμπληρωματικά οι διατάξεις του παρόντος.

Με το δεύτερο άρθρο εισάγεται το Καταστατικό της Εταιρείας, στα 19 άρθρα του οποίου ρυθμίζονται τα θέματα της λειτουργίας της, ήτοι η νομική μορφή και η εποπτεία της, η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και ο σκοπός της, το μετοχικό κεφάλαιο και τα έσοδά της, τα όργανα διοίκησής της, η διαχείριση και ο έλεγχός της, καθώς και η λύση και εκκαθάρισή της.

Η Εταιρεία θα λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες που αφορούν τα χρηματοδοτικά ιδρύματα και θα εποπτεύεται, ως προς τους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας και τους όρους τοποθέτησης διαθεσίμων, από την Τράπεζα της Ελλάδος, για δε τα θέματα του ορισμού του οργάνου διοίκησης, τον έλεγχο της υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από την Ε.Ε. ή άλλους διεθνείς οργανισμούς, την νομιμότητα της λειτουργίας της και την άσκηση της γενικής πολιτικής της, από τον Υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Επισημαίνεται ότι το κεφάλαιο της Εταιρείας, το οποίο ανέρχεται σε 1.712.885.700 €, είναι το κεφάλαιο της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., το οποίο μεταφέρεται στην ΕΤΕΑΝ Α.Ε., λόγω υποκατάστασης. Από το ποσό αυτό τα 212.885.700 ευρώ αποτελούν κεφάλαιο που έχει καταβληθεί κατά ποσοστό 67% από την Ε.Ε./ΕΤΠΑ και κατά ποσοστό 33% από εθνικά κεφάλαια, στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 1.500.000.000 ευρώ αφορά ομόλογα αντίστοιχης ονομαστικής αξίας, διάρκειας τα μεν 1.000.000.000 ευρώ πέντε ετών και τα υπόλοιπα 500.000.000 ευρώ δέκα ετών (βρίσκονται σε διαδικασία αντικατάστασης), τα οποία εκδόθηκαν από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.), κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν.3775/2009. Τα ομόλογα διακρατούνται από την εταιρία μέχρι τη λήξη τους κατά την οποία και επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο, κατά το μέρος που δεν έχουν δεσμευτεί, λόγω τυχόν κατάπτωσης των παρεχόμενων από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. εγγυήσεων και πληρωμής επιδοτήσεων.

Κατά την επιστροφή από την Εταιρεία προς το Ελληνικό Δημόσιο των προαναφερόμενων ομολόγων, μειώνεται ισόποσα (σε όρους ονομαστικής αξίας των ομολόγων) το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας υποχρεωτικά, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 και του καταστατικού της εταιρίας. Κατά το χρονικό διάστημα που τα ομόλογα διακρατούνται από την εταιρεία, οι τόκοι που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία, επιστρέφονται στο σύνολο τους από την εταιρεία στο Ελληνικό Δημόσιο, εντός είκοσι ημερών από την είσπραξη τους. Σε περίπτωση κατάπτωσης των παρεχόμενων από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. εγγυήσεων υπέρ πιστωτικού ιδρύματος πριν τη λήξη των ομολόγων, αποδίδονται από την Εταιρεία στο πιστωτικό ίδρυμα ομόλογα τρέχουσας αξίας ίσης με την αξία των εγγυήσεων που έχουν καταπέσει.

Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ο κύριος σκοπός της ΕΤΕΑΝ ΑΕ είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας και η ευχερέστερη πρόσβαση σε πληθώρα μορφών χρηματοδότησης για την ίδρυση, ανάπτυξη και διεθνή προβολή δυναμικών, καινοτόμων και ελπιδοφόρων επιχειρήσεων όλων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας, νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων. Μεταξύ των σκοπών της περιλαμβάνεται και η συνεπένδυση ή συμμετοχή σε επενδυτικά ταμεία, μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή επενδυτικά σχήματα, με σκοπό την προώθηση του επιχειρείν στη χώρα μας με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους.

Βασική επιδίωξη του Εταιρείας θα είναι η ενίσχυση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, ιδίως από τη νέα γενιά, η προώθηση δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων ανταγωνιστικών στο διεθνές περιβάλλον και η ενίσχυση δημιουργίας και πώλησης προϊόντων και υπηρεσιών της λεγόμενης νέας ζήτησης του 21^{ου} αιώνα.

Στο τρίτο άρθρο περιγράφονται τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, εκτός του μετοχικού κεφαλαίου, τα οποία μεταβιβάζονται στην ΕΤΕΑΝ ΑΕ, από την υποκαθιστάμενη ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ και λαμβάνεται πρόνοια, ώστε οι μεταβιβάσεις αυτές να μην επιβαρυνθούν με τέλη και εισφορές, καθώς και δικαιώματα οποιουδήποτε τρίτου, όπου δε σε έγγραφα, δημόσια ή ιδιωτικά, έχει συμβληθεί και αναφέρεται η «ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ» από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου νοείται η ανώνυμη εταιρεία «ΕΤΕΑΝ ΑΕ».

Στο τέταρτο άρθρο προβλέπεται η έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕΑΝ ΑΕ Κανονισμού Λειτουργίας, για την ορθή διαχείριση για την επιτυχή εκπλήρωση του σκοπού της, τίθενται δε οι αρχές επί τη βάση των οποίων θα γίνει η κατάρτισή του, θεσμοθετώντας Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, αντίστοιχο των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων. Επίσης, προβλέπεται η έκδοση κανονισμών, με την έγκριση του Δ.Σ., που θα εφαρμόζει η εταιρεία, σχετικά τις διαδικασίες για την επιλογή των προσφερομένων από τη Ε.Ε. και τον Ε.Ο.Χ, χρηματοπιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή άλλων φορέων ή μέσων χρηματοοικονομικής τακτικής, ώστε αυτές να είναι διαφανείς και ανοιχτές σε όλους τους ενδιαφερομένους.

Με το πέμπτο άρθρο προβλέπεται ότι η στελέχωση της ΕΤΕΑΝ ΑΕ θα γίνει κατά βάση με τη μεταφορά σ' αυτή του ανθρώπινου δυναμικού της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ, προκειμένου η εταιρεία να μπορέσει άμεσα να λειτουργήσει, αφού γίνει η ένταξη του προσωπικού αυτού στις θέσεις της οργανωτικής δομής της ΕΤΕΑΝ ΑΕ, με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του, σε σχέση με τις δραστηριότητες της εν λόγω Εταιρείας. Επίσης, προβλέπεται και η δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού, υπό την εποπτεία του ΑΣΕΠ, σε μικρό αριθμό συνιστώμενων θέσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση των διευρυμένων, σε σχέση με την ΤΕΜΠΜΕ, δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Με το έκτο άρθρο προβλέπεται η έκδοση κανονισμών από το Δ.Σ. της Εταιρείας, με τους οποίους θα καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες για την ανάθεση μελετών, εκτέλεσης έργων και εργασιών, παροχή υπηρεσιών και προμηθειών, αγορών, ανταλλαγών και πωλήσεων πραγμάτων και γενικώς τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, δεδομένου ότι η εταιρεία

εξαιρείται από της κείμενες σχετικές διατάξεις, που εφαρμόζονται στο δημόσιο τομέα.

Με το έβδομο άρθρο προβλέπεται ότι η Εταιρεία, ως δημόσιος φορέας, δεν υπόκειται σε φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, απαλλάσσεται από το φόρο έναρξης της δραστηριότητας και την καταβολή του ανταποδοτικού τέλους υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και έχει όλα τα διοικητικά, οικονομικά και δικαστικά προνόμια του Δημοσίου, ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου.

Με το όγδοο άρθρο προβλέπεται ότι μέχρι την σύγκλιση της Γενικής Συνελεύσεως για το ορισμό Δ.Σ. της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιό της απαρτίζεται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ, όπως αυτό έχει συγκροτηθεί σε σώμα, για την εξασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. από τη νέα Εταιρεία.

Τέλος, με το ένατο άρθρο προβλέπεται η έναρξη εφαρμογής του νόμου.